

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Schriftelijke vraag van CDA en D66 over afvalstoffenheffing

Kernboodschap

De reinigingsheffingen in de gemeente zijn in de begroting gebaseerd op 100% kostendekkendheid. Wij delen uw stellingname niet dat er winst wordt gemaakt op de reinigingsheffingen.

De vergelijking zoals u die maakt in tabel 1 van de vraagstelling is niet de juiste vergelijking voor het toetsen of er winst wordt gemaakt op de reinigingsheffingen. U gebruikt hier uitsluitende de baten en lasten van het taakveld 7.3 Afval uit de begroting. Dit is een te beperkte vergelijking, de reinigingsheffingen omvatten meer dan alleen de directe kosten en baten van taakveld 7.3 Afval. In paragraaf 3 van de begroting maken we voor u al inzichtelijk welke componenten uit de betreffende begroting horen bij de toetsing van de kostendekkendheid van reinigingsheffingen. Hier kunt u zien dat we 100% kostendekkend zijn en dus geen winst maken op deze heffingen.

Wij hebben de afgelopen jaren bezwaar- beroep- en hoger beroepszaken gehad over de kostendekkendheid van de reinigingsheffingen. Geen enkele keer is de eiser in het gelijk gesteld dat de opbrengstlimiet zou zijn overschreden. De enige kanttekening die is gemaakt door de rechter heeft u aangehaald in uw vraagstelling, maar daarmee werd nog steeds voldaan aan de kostendekkendheidsnorm.

Het uitgangspunt 100% kostendekkendheid betekent ook dat er externe factoren zijn die ons tarief beïnvloeden. De afgelopen jaren werden we geconfronteerd met de landelijke invoering van de verbrandbelasting op restafval en de dalende vergoeding vanuit het verpakkingsconvenant plastic+. Voor 2020 wordt de stijging van het tarief met name veroorzaakt door dalende opbrengsten van oud papier en karton (OPK) en de lagere vergoeding voor plastic+ vanuit het verpakkingsconvenant. Daarnaast stijgen de inzamelkosten van DAR voor zowel het OPK als het Plastic+ en het restafval.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Bent u het met CDA en D66 eens dat de winst in 2020, vergeleken met 2015 fors is?

Nee, u hanteert de verkeerde uitgangspunten, zie inleiding

2. In dezelfde zaak rechtszaak (zie Gelderlander 6 januari 2018), gaf de rechter aan dat kosten voor het opruimen van zwerfvuil niet uit de reinigingsheffing mogen worden betaald. Waarom is nog steeds een deel van de kosten schoonhouden wegen (69K) en zwerfaval (46K) opgenomen in de grondslag voor de reinigingsheffing?

Het deel dat we toerekenen is volgens wet- en regelgeving toegestaan.

3. Het vaste deel van de afvalstoffenheffing is gebaseerd op de kosten. In de begroting 2020 staat hier een kostenpost van 4,1 miljoen euro voor opgenomen bij het taakveld afval. Kunt u ons gespecificeerd per kostenpost in tabelvorm een uitsplitsing geven hoe deze 4,1 miljoen euro tot stand is gekomen? Eventuele kosten uit btw en kosten die eventueel zijn toegerekend uit een ander taakveld zien wij hierin ook graag gespecificeerd terug. Zodat uiteindelijk uit deze tabel eenvoudig te herleiden valt uit welke kostenposten inclusief bijbehorende bedragen de 4,1 miljoen euro is opgebouwd.

Voor de onderbouwing van de diverse kosten voor de heffing verwijzen wij u graag naar tabel 8 in paragraaf 3 van de begroting 2020-2023. Voor de volledigheid hebben we het onderdeel Reinigingsheffingen uit paragraaf 3 van de begroting 2020 in de bijlage toegevoegd.

4. Kunt u voor de opbouw van de directe inkomsten uit afval (0,7 miljoen euro) eenzelfde soort tabel opstellen die inzichtelijk maakt uit welke inkomstenbronnen inclusief bedragen de inkomsten op het taakveld afval bestaan?

De directe inkomsten op het taakveld afval bestaan uit:

Opbrengst afval (glas, papier, plastic+ en textiel)	€ 756k
Inkomsten Marn	€ 17k
Totaal	€ 773k

5. U begroot voor 2020 een batig saldo van 1,1 miljoen euro. Betekent dit dat de afvalstoffenheffing te hoog is begroot en teruggave in 2022 zal plaats vinden bij ongewijzigde eindejaarcijfers?

Dit is niet juist, wij begroten geen batig saldo op de reinigingsheffingen, zie tabel 8, dus de reinigingsheffingen zijn niet te hoog begroot en bij ongewijzigde eindejaarscijfers is er geen ruimte voor een teruggave in 2022.

6. Voor 2019 voorziet u een batig saldo van 0,9 miljoen euro. Betekent dit een teruggave voor de burger? Waarom is dit niet in de begroting en in de berekening van de afvalstoffenheffing 2020 verwerkt?

Dit is niet juist, in de begroting 2019 begroten wij geen batig saldo van € 0,9 miljoen op de reinigingsheffingen. Hiervoor verwijzen we wederom naar paragraaf 3 uit de programmabegroting 2019. In de laatste rapportage over 2019 laten we een fors nadelig saldo zien op de reinigingsheffingen.

7. Een vergelijking tussen 2019 en 2020 laat zien dat het positieve resultaat 245K hoger is dan in 2019. Waarom is er dan gekozen voor een verhoging van het variabele tarief?

De cijfervergelijking die u maakt is niet correct, zie toelichting bij de inleiding. Het variabele tarief stijgt omdat de kosten die door dit tarief worden afgedekt ook stijgen.

8. In het jaarverslag 2018 van DAR zien we dat Wijchen in 2017 voor 2,2 miljoen diensten afnam en in 2018 is dat teruggelopen naar 1,9 miljoen.

- a. Waar komt de kostenstijging dan vandaan?

De afwijkingen zitten met name in de afvalstroom plastic +, hier worden we geconfronteerd met hogere inzamelkosten, hogere verwerkingskosten en lagere opbrengsten. Voorheen was de vergoeding fors meer dan kostendekkend en in 2020 hebben we een beperkt verlies op deze afvalstroom. Wat we nog niet vertaald hebben is de nieuwe financieringsstroom van het plastic+, deze gaat vanaf 2020 doorgevoerd worden maar op het moment van het opstellen van de begroting was hier nog te weinig informatie over bekend. Daarnaast hebben we binnen het taakveld afval te maken met een lagere papieropbrengst (OPK) en hogere inzamelkosten voor het OPK en hogere kosten voor inzameling van restafval.

- b. En hoe werkt dat door naar 2019 en in de meerjarenbegroting?

De kostenbegroting welke ten grondslag ligt aan de reinigingsheffingen wordt ieder jaar opnieuw herijkt naar de laatste inzichten (zie inleiding). Zoals u weet is de wereld van de afvalverwijdering en -verwerking volop in beweging. In paragraaf 3 van de begroting schrijven we in hoofdlijnen wat de grondslagen van de voorliggende begroting zijn.

Bijlage 1: Reinigingsheffingen Paragraaf 3 begroting 2020 -2023

Reinigingsheffing

Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in 2020. De wereld van afvalverwerking is constant in beweging.

Deze begroting is samengesteld op basis van het bestaande beleid, met vertaling van de eerder genomen besluiten. Concreet betreft het een volledig jaar Diftar, met zomerinzameling GFT. Daarnaast is rekening gehouden met de uitrol van de GFT-cocons bij de hoogbouw en de aangepaste papierroutes zoals die in 2019 zijn geïmplementeerd. Ook is rekening gehouden met (geschatte) indexeringen en tariefsverhogingen van onze leveranciers evenals de areaalwijzigingen en de wijzigingen in het aanbodgedrag van onze burgers.

We hebben geen rekening gehouden met beleidswijzigingen. Zoals bijvoorbeeld de wijziging op de inzamelfrequentie van het restafval, nieuwe vrijwilligersvergoedingen voor het oud papier, nieuwe financieringsstructuur van het Plastic+ afval en de implementatie van de luierinzameling.

De reinigingsheffingen zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid, waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet en artikel 15.33 van de Wet milieubeheer. De middelen die gegenereerd worden uit de reinigingsheffingen zijn derhalve niet vrij aanwendbaar maar dienen ter dekking van kosten voor afvalinzameling en verwerking.

Bij diftar bestaat de tariefstelling uit een variabel en een vast gedeelte. De hoogte van het variabele gedeelte wordt bepaald door het aantal aanbiedingen van de container voor restafval (of aantal inworpen in de verzamelcontainer) en de omvang van deze container. De inkomsten die de gemeente met het variabele tarief genereert, zijn ongeveer gelijk aan de inzamel- en verwerkingskosten van het restafval. Met het vaste tarief worden de algemene kosten van het taakveld afval, de kosten van de overige afvalstromen en de toe te rekenen kosten van andere taakvelden, zoals beschreven in deze paragraaf gedekt.

Het variabele tarief wordt bepaald door de variabele kosten (inzameling en verwerking restafval) te delen door het te verwachten aantal aanbiedingen. Er bestaan hierbij drie mogelijkheden: 240 liter container, 140 liter container en 50 liter zak (ondergrondse verzamelcontainer). Naar verhouding is bij elk van de drie mogelijkheden het tarief gelijk. D.w.z. per aanbieding betaald iemand met een 240 liter minicontainer ca. 1,7 keer zoveel als iemand met een 140 liter minicontainer (240 liter/140 liter). Als gevolg van de uitrol van de GFT-cocons bij de hoogbouwcomplexen is de tariefcorrectie op de afvalzak, wegens het niet kunnen scheiden van het GFT afval, afgeschaft.

Tabel 7: tariefstelling Reinigingsheffingen 2020 i.r.t. 2019

Jaartal	Minicontainer 240 liter		Minicontainer 140 liter		Afvalzak (50 liter)	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vast tarief	160	185	160	185	160	185
Variabel tarief	6,61	7,96	3,85	4,64	1,13	1,66
Woonzorgcomplex					54,24	79,68
Incidentele lastenverlichting	-24	0	-24	0	-24	0

Tabel 8: Grondslag tariefstelling (x€ 1000):

	Begroot 2020
Taakveld 7.3 Afval: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	4.276
Taakveld 7.3 Afval: Directe inkomsten excl. BTW	-773
Bruto kosten taakveld(en) vóór inzet reserves	3.503
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit reserves	-69
Netto kosten taakveld(en)	3.435
Toe te rekenen kosten:	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: Kwijtschelding afvalstoffenheffing	198
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Schoonhouden wegen 1/3 deel van de integrale kosten	69
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Zwerfafval 1/3 deel van de integrale kosten	46
Taakveld 0.4 Overhead: Overhead inclusief (omslag-)rente	68
Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten	592
Totale kosten	4.408
Opbrengst heffingen	4.408
Dekkingspercentage vóór inzet reserves	98,5%
Dekkingspercentage na inzet reserves	100,0%

Onderstaande een aanvullend kosteninzicht op de 5 grootste kostenposten.

Kosten inzameling afval	1.166
Kosten verwerking afval	1.346
Milieustraat	648
Instandhouding afvalinfrastructuur (mini)containers, zakken en passen	338
Kosten dienstverlening (Munitax, WDW en DAR)	408